

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania W. D.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Warszawie
o wypłatę emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 25 kwietnia 2023 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 16 marca 2022 r., sygn. akt III AUa 1098/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od W. D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
[...] Oddziału w Warszawie kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W. D. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziału w Warszawie z dnia 19 marca 2020 r. w części dotyczącej zawieszenia wypłaty świadczenia emerytalnego.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie, wyrokiem dnia 8 czerwca 2021 r., oddalił odwołanie.

Sąd Apelacyjny w Warszawie, wyrokiem z dnia 16 marca 2022 r., oddalił apelację odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego i rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było prawo ubezpieczonego do wypłaty zawieszanej emerytury z powszechnego systemu

ubezpieczeń społecznych w sytuacji zbiegu tego świadczenia z pobieraną przez niego wojskową emeryturą. Sąd podkreślił, że poważne wątpliwości i ujawnione rozbieżności na tle wykładni mającego zastosowanie w sprawie art. 95 ust. 2, art. 95 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2022 r., poz. 504 ze zm.; dalej ustawa emerytalna) Sąd Najwyższy wyjaśnił i rozstrzygnął w uchwale siedmiu sędziów z 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku odwołujący się zarzucił:

a) naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię, tj. art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej w związku z art. 15a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 586 ze zm.) i błędne uznanie, iż żołnierz zawodowy, który został przyjęty do służby wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i posiada prawa do emerytury wojskowej w maksymalnej wysokości 75% podstawy wymiaru wyliczone wyłącznie z okresów służby wojskowej, nie korzysta z wyjątku od zasady wypłaty jednego świadczenia emerytalnego określonego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej,

b) naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię, tj. art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej w związku z art. 15a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin i błędne uznanie, że art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej, posługujący się określeniem, iż wyjątek od zasady pobierania jednego świadczenia stosuje się w sytuacji, gdy emerytura wojskowa została obliczona według zasad określonych w art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, a nie, że została przyznana na podstawie art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, to jest to przepis mający znaczenie podmiotowe a prawidłowa interpretacja art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej wskazuje, że jest to przepis niemający znaczenia podmiotowego, a mający znaczenie przedmiotowe i jest ukierunkowany na sposób obliczania świadczenia,

c) naruszenie prawa materialnego tj. art. 32 Konstytucji RP i określonej w nim konstytucyjnej zasady równości przez taką interpretację art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej w związku z art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, która pozwala wypłacać dwa świadczenia jedynie

niektórym osobom w ramach jednej grupy emerytalnej, w niniejszym przypadku jedynie niektórym emerytom wojskowym,

d) naruszenie art. 21 ust. 1 oraz art. 64 ust. 2 Konstytucji RP w związku z art. 40 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2022 r., poz. 504 ze zm.), przez taką interpretację art. 95 ustawy emerytalnej, która dopuszcza pozbawienie ubezpieczonego możliwości skorzystania - w postaci świadczenia emerytalnego - ze składek odprowadzonych przez niego i zaewidencjonowanych na jego indywidualnym koncie emerytalnym.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz istnieje potrzeba wykładni przepisów art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej w związku z art. 15a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, które wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego.

W uzasadnieniu wniosku skarżący wskazał na rozbieżną wykładnię art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej w związku z art. 15a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin przedstawioną w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17 (OSNP 2019 nr 9, poz. 114), a w ślad za nią w orzecznictwie sądów powszechnych oraz w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2022, III UZP 7/21 (OSNP 2022 nr 6, poz. 58).

Organ rentowy, w odpowiedzi na skargę wniósł o jej nieprzyjęcie do rozpoznania i zasądzenie od skarżącej na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje

tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1) bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2) czy też zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Należy podkreślić, że nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), analogicznie jak nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 marca 2020 r., II PK 36/19, LEX nr 3034647; z dnia 12 maja 2020 r., I UK 128/19, LEX nr 3026475; z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578; z dnia 10 kwietnia 2018 r., I CSK 733/17, LEX nr 2495968; z dnia 10 kwietnia 2018 r., II PK 143/17, LEX nr 2525398; z dnia 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17, LEX nr 2486162; z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, LEX nr 2508114; z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Wątpliwości interpretacyjne czy rozbieżności w wykładni przepisów prawa ujawnione w orzecznictwie usuwane są w oparciu o uchwały Sądy Najwyższego w powiększonym (siedmioosobowym) składzie (zob. art. 82 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2018 r. o Sądzie Najwyższym; jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 1904 ze zm.; oraz art. 398¹⁷ k.p.c.).

Tak też się stało w przypadku rozbieżności interpretacyjnych na tle art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21, wyjaśniono, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy

emerytalnej w związku z art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych).

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że skarżąca nie wykazała potrzeby rozpoznania jej skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 w związku z § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.), orzekł jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[f.n]